

Gödselmedelslag 26.2.1993/232

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap

Allmänna stadganden

1 §

Syfte

Syftet med denna lag är att främja tillgången på trygga gödselmedel av hög kvalitet som är lämpliga för växtproduktion i Finland och att se till att tillräckliga uppgifter om gödselmedel lämnas dem som köper och använder produkterna.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på gödselmedel, jordförbättringsmedel, gödslade växtunderlag, kvävebakteriepreparat och komposteringspreparat i fråga om marknadsföring och import samt sådan tillverkning som sker för marknadsföring. Lagen tillämpas dessutom på överlåtelse av biprodukter som uppstår i samband med industri-, produktions- eller andra anläggningars verksamhet och som kan användas som gödselmedel, jordförbättringsmedel, gödlat växtunderlag eller komposteringspreparat, även i de fall då överlåtelsen sker utan vederlag.

Denna lag tillämpas inte

1) på samhällens avloppsslam och slam från fastigheters slamavskiljare, när slammet som sådant används som gödselmedel,

2) på sådan naturlig gödsel och sådant jordförbättringsmedel som inte har behandlats tekniskt för försäljning,

3) på sådana importerade partier av jordförbättringsmedel och gödslade växtunderlag som väger mindre än 50 kilogram och inte är avsedda för försäljning eller

4) på gödselmedel som exporteras, med undantag av EEG-gödselmedel, eller sådant transitogods som införs till landet.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *gödselmedel* gödselmedel, jordförbättringsmedel, gödslade växtunderlag, kvävebakteriepreparat och komposteringspreparat samt sådana biprodukter som kan användas som gödselmedel, jordförbättringsmedel, gödlat växtunderlag eller komposteringspreparat,

2) *gödselmedel* ämnen och preparat som är avsedda att främja växters tillväxt eller att förbättra skördens kvalitet och vilkas verkan grundar sig på växtnäringsämnen eller på andra ämnen som är nyttiga för växter, människor eller djur,

3) *EG-gödselmedel* sådana i 2 punkten nämnda ämnen och preparat som är märkta "EG-gödselmedel" och som uppfyller de villkor angående kvalitet, märkning, förpackning och övrigt som jord- och skogsbruksministeriet har uppställt för dylika gödselmedel, (10.7.1998/514)

4) *jordförbättringsmedel* ämnen och preparat som används i syfte att åstadkomma en förändring i jordens eller växtunderlagets fysikaliska, kemiska eller biologiska tillstånd för främjande av växters tillväxt eller skördens kvalitet och vilkas verkan i huvudsak grundar sig på annat än de växtnäringsämnen som ingår i medlet,

5) *gödslat växtunderlag* ett växtunderlag i vilket tillsatts gödselmedel; med växtunderlag avses tekniskt behandlade fasta eller flytande ämnen som används som underlag vid odling av växter,

6) *kvävebakteriepreparat* en kultur av kvävebindande mikroorganismer med vilken frön eller jord behandlas för att mikroorganismer ska kunna tillföras dem,

7) *komposteringspreparat* en produkt som är avsedd att främja nedbrytningen av komposten eller förbättra dess kvalitet och vars verkan grundar sig på de mikroorganismer eller växtnäringsämnen som ingår i produkten samt

8) *växtnäringsämnen* huvudnäringsämnen, sekundära näringsämnen och spårämnen; med huvudnäringsämnen avses kväve, fosfor och kalium, med sekundära näringsämnen kalcium, magnesium, natrium och svavel samt med spårämnen bor, kobolt, koppar, järn, mangan, molybden och zink.

2 kap

Tillverkning, marknadsföring och import av gödselmedel

4 §

Förteckning över gödselmedel

Endast sådana gödselmedel som ingår i den förteckning över gödselmedel som publicerats av jord- och skogsbruksministeriet får importeras och marknadsföras samt tillverkas för marknadsföring.

I förteckningen införs de gödselmedel som ingår i bilaga I till rådets direktiv 76/116/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar om gödselmedel, som nämns i bilaga II till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Jord- och skogsbruksministeriet kan på eller utan ansökan godkänna att även andra gödselmedel tas in i förteckningen, under den förutsättning att gödselmedlet är lämpligt för sitt ändamål och att det inte innehåller sådana mängder menliga eller farliga ämnen eller organismer att användning i enlighet med anvisningarna på grund därav kan skada människor, djur eller natur.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar föreskrifter om de uppgifter som skall lämnas i en ansökan som gäller upptagande av ett gödselmedel i förteckningen samt om det förfarande som skall iaktas vid ansökan.

5 §

Kvalitetskrav

Ett gödselmedel som importeras eller marknadsförs eller som tillverkas för marknadsföring skall uppfylla de detaljerade kvalitetskrav som jord- och skogsbruksministeriet uppställt för gödselmedlet samt de särskilda kvalitetskrav som ministeriet vid behov uppställer.

Utöver vad som stadgas i 1 mom. skall sådana ammoniumnitratgödselmedel som innehåller över 28 viktprocent kväve uppfylla de krav som jord- och skogsbruksministeriet uppställt för dessa gödselmedel samt innan de släpps ut i marknaden eller befrias från tullkontroll klara sådana detonationssäkerhetsprov som utförs på det sätt som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar vid behov föreskrifter om kvalitetskraven för biprodukter som kan användas som gödselmedel och som avses i 2 §.

6 §

Märkning

De uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer skall skriftligen lämnas köparen i varudeklarationen för gödselmedel som importeras, marknadsförs eller tillverkas för marknadsföring. Jord- och skogsbruksministeriet bestämmer också vilka andra uppgifter om gödselmedlen som får lämnas köparen i varudeklarationen samt meddelar behövliga bestämmelser om de uppgifter som skall lämnas i samband med varudeklarationen. Jord- och skogsbruksministeriet kan även meddela bestämmelser om grunderna för lämnande av uppgifter. Därtill bestämmer jord- och skogsbruksministeriet vilka uppgifter som skall lämnas mottagaren i varudeklarationen för biprodukter som kan användas som gödselmedel och som avses i 2 §.

Varudeklarationen skall tryckas på förpackningen eller fästas på den. I fråga om förpackningar som väger över 100 kilogram och varor i lösvikt kan märkningarna dock göras i de dokument som medföljer varan. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om hur märkningarna skall göras och bestämmer hur mycket halten av näringsämnen vid en kontroll får avvika från det värde som uppges i varudeklarationen.

7 §

Förpackningsbestämmelser

De gödselmedel som importeras, marknadsförs eller tillverkas för marknadsföring skall uppfylla de förpackningskrav som jord- och skogsbruksministeriet uppställt.

3 kap

Tillverkning, marknadsföring och import av andra gödselmedel

8 §

Kvalitetskrav

Jordförbättringsmedel, gödslade växtunderlag, komposteringspreparat, biprodukter som kan användas som sådana och kvävebakteriepreparat får inte innehålla sådana mängder menliga eller farliga ämnen eller organismer att användning i enlighet med anvisningarna på grund därav kan skada människor, djur eller natur. Dessa gödsselfabrikat skall vara homogena, lämpliga för sitt ändamål samt i fråga om sammansättningen och sådana egenskaper som är viktiga för användningen, t.ex. finhetsgraden, fuktighetshalten och renheten, vara sådana som köparna i allmänhet har anledning att förutsätta i handeln med dylika varor.

Jord- och skogsbruksministeriet kan även bestämma om detaljerade kvalitetskrav och särskilda kvalitetskrav för gödsselfabrikat som avses i denna paragraf.

9 §

Fastställande av typbenämningar och handelsnamn

Den som importerar eller tillverkar jordförbättringsämnen, gödslade växtunderlag, kvävebakteriepreparat eller komposteringspreparat skall innan preparatet marknadsförs sända uppgift om typbenämningen och handelsnamnet till kontrollcentralen för växtproduktion för fastställelse av dem. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om de omständigheter som skall beaktas när typbenämningen och handelsnamnet bildas och fastställs.

10 §

Märkning

De uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer skall skriftligen lämnas köparen i varudeklarationen för jordförbättringsmedel, gödslade växtunderlag, kvävebakteriepreparat och komposteringspreparat som importeras, marknadsförs eller tillverkas för marknadsföring. Jord- och skogsbruksministeriet bestämmer också vilka andra uppgifter om gödselmedlen som får lämnas köparen i varudeklarationen samt meddelar behövliga bestämmelser om de uppgifter som skall lämnas i samband med varudeklarationen. Jord- och skogsbruksministeriet kan även meddela bestämmelser om grunderna för lämnande av uppgifter. Därtill bestämmer jord- och skogsbruksministeriet vilka uppgifter som skall lämnas mottagaren i varudeklarationen för biprodukter som avses i 2 § och som kan användas som jordförbättringsmedel, gödslat växtunderlag eller komposteringspreparat. Jord- och skogsbruksministeriet kan förbjuda att uppgifter lämnas som inte har väsentlig betydelse för användningen av ett preparat som avses i detta moment.

Varudeklarationen skall tryckas på förpackningen eller fästas på den. Märkningen angående preparat i lösvikt kan dock göras i de medföljande dokumenten. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om hur märkningen skall göras och bestämmer hur mycket halten av näringsämnena vid en kontroll får avvika från det värde som uppges i varudeklarationen.

4 kap

Tillsyn

11 §

Tillsynsmyndigheter

Den allmänna styrningen av tillverkningen och marknadsföringen av gödselfabrikat samt av tillsynen över dem ankommer på jord- och skogsbruksministeriet. Kontrollcentralen för växtproduktion utövar tillsyn över tillverkningen, marknadsföringen och importen samt över iakttagandet av denna lag och de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Förutom av kontrollcentralen för växtproduktion övervakas importen av tullverket.

12 §

Auktoriserade kontrollörer och provtagare

Vid tillsynen anlitar kontrollcentralen för växtproduktion som hjälp kontrollörer och provtagare som den skriftligen bemyndigat för uppgiften. De auktoriserade kontrollörerna och provtagarna utför sina uppgifter under tjänstemannaansvar.

Om en auktoriserad kontrollör eller provtagare är förhindrad att utföra sina uppgifter, kan kontrollcentralen för växtproduktion förordna en ojävig person att tillfälligt sköta hans uppgifter. Även en tullmyndighet eller en polismyndighet kan ta prov i enlighet med de anvisningar som kontrollcentralen för växtproduktion meddelar särskilt för varje enskilt fall.

13 §

Kontroll

Kontrollcentralen för växtproduktion samt auktoriserade kontrollörer och provtagare har rätt att inspektera gödselfabrikat, produktions- och förpackningslokaler, lagerrum och försäljningsställen, transportmedel och de register som avses i 15 § samt att gratis ta nödvändiga prov av råvaror och färdiga produkter. Kontrollcentralen för växtproduktion kan tillsätta provtagare på de orter till vilka gödselfabrikat importeras. Kontrollcentralen för växtproduktion kan dessutom tillsätta en kontrollör för en anläggning som tillverkar gödselfabrikat.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om kontroll och provtagning som avses i 1 mom. samt om insändandet och undersökningen av prov.

14 §

Anmälningsplikt

En näringsidkare som bedriver sådan tillverkning, marknadsföring eller import av gödselfabrikat som avses i denna lag samt en näringsidkare som överlåter biprodukter som avses i 2 § skall göra en skriftlig anmälan om sin verksamhet till kontrollcentralen för växtproduktion. Kontrollcentralen för växtproduktion för register över näringsidkarna med tanke på tillsynen.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om innehållet i anmälningsplikten och om hur anmälan skall göras.

En tillverkare skall bereda kontrollcentralen för växtproduktion tillfälle att inspektera produktionsanläggningen innan verksamheten inleds.

15 §

Register

En näringsidkare som bedriver tillverkning, marknadsföring eller import av gödselfabrikat eller som överlåter sådana biprodukter som avses i 2 § skall över sin verksamhet enligt denna lag föra ett register, med hjälp av vilket uppgifter som behövs för tillsynen vid behov kan utredas. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om registrets innehåll och uppläggning.

Importörer och tillverkare skall till kontrollcentralen för växtproduktion på det sätt som den närmare bestämmer anmäla import- och produktionsvolymerna för gödselfabrikat samt de råvarumängder som använts vid tillverkningen.

16 § (21.5.1999/668)

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Den som vid utförandet av uppdrag enligt denna lag har tagit del av uppgifter om en enskilds eller en sammanslutnings affärs- eller yrkeshemlighet eller ekonomiska ställning får utan hinder av bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) lämna ut uppgifterna till åklagar- och polismyndigheterna för utredning av brott samt till en myndighet som avses i 11 § för utförande av uppgifter enligt denna lag.

17 §

Offentliggörande av kontrollresultat

Kontrollcentralen för växtproduktion offentliggör resultaten av tillsynskontroller. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om offentliggörandet av resultat.

18 §

Tillsynsavgifter och arvoden

För täckande av de kostnader som orsakas staten på grund av genomförande av tillsynen över att denna lag och de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas, uppbärs hos näringsidkare som bedriver tillverkning och import av gödselfabrikat en avgift två gånger per år. Avgiften kan bestämmas särskilt för varje produktgrupp utgående från produktions- och importvolymerna. För specialundersökningar kan kontrollcentralen för växtproduktion uppbära en särskild avgift. Angående avgifterna gäller i övrigt vad som stadgas i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92).

Till de kontrollörer och provtagare som har auktoriserats av kontrollcentralen för växtproduktion kan betalas arvoden och kostnadsersättningar för kontroll och provtagning.

Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om betalning av arvoden och ersättningar samt om grunderna för dem.

5 kap

Tvångsmedel och påföljder

19 §

Förbud

Kontrollcentralen för växtproduktion skall förbjuda import, marknadsföring, tillverkning eller överlåtelse av ett gödselfabrikat, om fabrikatet inte uppfyller de krav som ställs i denna lag eller i stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag. Förbudet skall utfärdas på viss tid, om det är möjligt att avhjälpa den brist som det grundar sig på. Förbudet skall omedelbart återkallas, om den brist på vilken förbudet grundar sig har avhjälpes eller om bristen inte längre är av betydelse med tanke på förbudet. Ett förbud skall trots ändringssökande iakttas, om inte besvärsinstansen förbjuder verkställighet av beslutet eller bestämmer att verkställigheten skall avbrytas.

Om importen av ett gödselfabrikat förbjuds och en brist som det är behäftat med inte kan avhjälpas, skall importören återsända gödselfabrikatet eller förstöra det på ett sätt som kontrollcentralen för växtproduktion godkänner.

20 §

Vite

Kontrollcentralen för växtproduktion kan förena ett förbud enligt 19 § med vite.

I ett beslut om föreläggande av vite får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

21 §

Straffstadgande

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

- 1) importerar, marknadsför eller tillverkar för marknadsföring gödselfabrikat i strid med 4 §,
- 2) importerar, marknadsför, tillverkar för marknadsföring eller överlåter gödselfabrikat som inte uppfyller kraven i 5–8 och 10 § samt i de bestämmelser som har utfärdats med stöd av dem,
- 3) försummar att i enlighet med 9 § sända uppgift om ett gödselfabrikats typbenämning och handelsnamn för fastställelse av dem så som bestäms i 9 §,
- 4) försummar den anmälningsplikt som bestäms i 14 § eller
- 5) försummar att föra register enligt 15 §,

skall för *förseelse mot gödselmedelslagen* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag.

(26.10.2001/888)

Den som bryter mot ett förbud som har meddelats med stöd av 19 § och som har förenats med vite, kan inte dömas till straff för samma gärning.

Kontrollcentralen för växtproduktion anmäler i stället för de myndigheter som nämns i 11 § en förseelse enligt 1 mom. till åtalsprövning. Anmälan behöver inte göras, om förseelsen som helhet betraktad skall anses vara uppenbart ringa.

4 mom. har upphävts genom L 21.5.1999/668. (21.5.1999/668)

22 §

Skadeståndsskyldighet

Säljaren skall ersätta en skada som åsamkas köparen av att en såld produkt inte uppfyller de krav som stadgats eller bestämts eller genom att produkten avviker från de uppgifter som lämnats köparen mer än vad som är tillåtet enligt jord- och skogsbruksministeriets föreskrifter. Ersättning skall betalas även om skadan inte orsakats uppsåtligen eller av vårdslöshet.

6 kap

Särskilda stadganden

23 §

Närmare stadganden

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

24 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. (L 232/1993 trädde i kraft enligt F 1329/1993 den 1.1.1994.)

Genom denna lag upphävs gödselmedelslagen av den 16 maj 1986 (377/86) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

25 §

Övergångsstadganden

En näringsidkare som när denna lag träder i kraft bedriver verksamhet som avses i denna lag skall göra anmälan enligt 14 § om sin verksamhet inom sex månader från det lagen trätt i kraft.

RP 226/92, JsUB 27/92, Bilaga II till EES-avtalet: rådets direktiv (76/116/EEG) (ändr. genom rådets direktiv 88/183/EEG, 89/284/EEG och 89/530/EEG), kommissionens direktiv (77/535/EEG) (ändr. genom kommissionens direktiv 79/138/EEG, 87/566/EEG och 89/519/EEG), rådets direktiv (80/876/EEG), kommissionens direktiv(87/94/EEG) (ändr. genom kommissionens direktiv88/126/EEG)

Ikraftträdelsestadganden:

10.7.1998/514 :

Denna lag träder i kraft den 15 juli 1998.

Förpackningar, etiketter och följehandlingar som är märkta "EEG-gödselmedel" får fortsätta att användas till den 31 december 1998.

RP 72/1998, JsUB 6/1998, RSv 57/1998

21.5.1999/668 :

Denna lag träder i kraft den 1 december 1999.

RP 30/1998, FvUB 31/1998, RSv 303/1998

26.10.2001/888 :

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

RP 80/2000, LaUB 14/2001, RSv 94/2001